

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/6219.**

Benyújtás dátuma: **2023-11-21 18:52**

Parlex azonosító: **1BXGVYZL0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Szabadi István (Mi Hazánk)**

Törvényjavaslat címe: **Az igazságosabb és arányosabb önkormányzati választások érdekében egyes választási tárgyú törvények módosításáról**

Az Alaptörvény 6. cikk (1) bekezdése alapján „**Az igazságosabb és arányosabb önkormányzati választások érdekében egyes választási tárgyú törvények módosításáról**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2023. évi ..... törvény

Az igazságosabb és arányosabb önkormányzati választások érdekében egyes választási tárgyú törvények módosításáról

1. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény módosítása

1. §

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. §

(1) A választópolgárok Budapest főváros közgyűlésének tagjait fővárosi listán választják meg. Ez esetben Budapest főváros egy választókerületet alkot.

(2) A fővárosi közgyűlésbe a fővárosi listáról 32 személy szerezhethet mandátumot.”

2. §

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 10. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A fővárosi közgyűlés tagjainak megválasztásánál Budapesten fővárosi listát az a jelölő szervezet állíthat, amely főpolgármester-jelöltet vagy a fővárosi kerületek közül legalább háromban polgármesterjelöltet állított.”

3. §

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 11. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Azok a jelölő szervezetek, amelyek közös főpolgármester-jelöltet vagy legalább három fővárosi kerületben közös polgármesterjelöltet állítottak, közös fővárosi listát állíthatnak.”

4. §

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 4. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. A fővárosi közgyűlés tagjainak választása

17. §

- (1) A fővárosi közgyűlés tagjai választásának szavazólapján a választópolgár egy listára szavazhat.
- (2) A fővárosi listák a listákra leadott szavazatok arányában kapnak mandátumot.
- (3) A mandátum számítás módja:
  - a) Össze kell állítani egy táblázatot, amelyben minden lista neve alatt képezni kell egy számoszlopot. A számoszlop első száma az adott lista szavazatainak száma, a számoszlop következő számai az adott lista szavazatainak száma elosztva kettővel, hárommal, négyvel, öttel, rendre az egymást követő egész számokkal.
  - b) A táblázat segítségével lehet kiosztani a mandátumokat. Meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot, és amelyik lista számoszlopában találjuk meg azt, az a lista kap egy mandátumot. Ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot. Amelyik lista oszlopában találjuk, az a lista kap egy mandátumot. Ezt az eljárást kell folytatni mindaddig, míg kiosztásra kerül az összes mandátum.
  - c) Ha a táblázatban előforduló legnagyobb szám keresésekor egyenlő legnagyobb számok vannak, akkor az a lista kap mandátumot, amelyik még addig nem szerzett mandátumot, vagy amelyik kevesebb mandátumot kapott, végezetül, amelyik a listasorsolásnál kisebb sorszámot kapott.
- (4) Ha egy fővárosi lista több mandátumot kap, mint a listán szereplő személyek száma, a mandátum betöltetlen marad.

18. §

- (1) A fővárosi listáról a jelöltek a bejelentés sorrendjében kapnak mandátumot.
- (2) Ha a fővárosi lista jelöltjét főpolgármesternek választották, a fővárosi listáról törölni kell, helyébe a sorrendben utána következő jelölt lép.
- (3) Nem kap mandátumot
  - a) a jelölő szervezet fővárosi listája, ha a fővárosi listákra leadott érvényes szavazatok öt százalékát nem érte el, vagy
  - b) a közös fővárosi lista, ha a fővárosi listákra leadott érvényes szavazatok tíz százalékát, kettőnél több jelölő szervezet által állított közös fővárosi lista esetében tizenöt százalékát nem érte el.
- (4) Ha Budapesten a jelölt fővárosi kerületi kompenzációs listáról és a fővárosi listáról egyaránt mandátumot szerez, úgy a fővárosi kerületi kompenzációs listás és fővárosi listás választás eredményének jogerőssé válásától számított 3 napon belül nyilatkoznia kell, hogy melyik mandátumáról mond le, és törölni kell arról a listáról, amelyen szerzett mandátumáról lemondott.
- (5) Ha valamely, a (4) bekezdés szerinti mandátumszerzés későbbi időpontban következik be, a képviselőnek az új mandátumszerzést megállapító határozat jogerőre emelkedését követő 3 napon belül nyilatkoznia kell, hogy lemond-e a betöltött képviselői mandátumáról vagy a később szerzett mandátumot nem fogadja el, és az érintett listáról törölni kell.”

5. §

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 24/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24/A. §

E törvénynek az 1. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény módosítása alcímben (a továbbiakban: Módtv1.) megállapított rendelkezéseit a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek Módtv1. hatálybalépését követően kitűzendő általános választásán kell először alkalmazni.”

6. §

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény a következő 24/B. §-sal egészül ki:

„24/B. §

E törvény I–V/A. Fejezete, 24. §-a és 24/A. §-a az Alaptörvény XXIII. cikk (4) bekezdése és 35. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.”

7. §

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény

- a) 2. §-ában a „vármegye” szövegrész helyébe a „vármegye, a főváros” szöveg,
- b) 8. § (3) bekezdés b) pontjában a „fővárosi kompenzációs listás” szövegrész helyébe a „fővárosi listás” szöveg,
- c) 8. § (4) bekezdés b) pontjában a „fővárosi kompenzációs listás” szövegrész helyébe a „fővárosi listás” szöveg,
- d) 8. § (5) bekezdésében a „fővárosi kompenzációs listás” szövegrész helyébe a „fővárosi listás” szöveg,
- e) 21. § (2) bekezdésében a „fővárosi kompenzációs listáról” szövegrészek helyébe a „fővárosi listáról” szöveg,
- f) 21. § (3) bekezdésében a „fővárosi kompenzációs listán” szövegrész helyébe a „fővárosi listán” szöveg,
- g) 21. § (4) bekezdésében a „fővárosi kompenzációs listán” szövegrész helyébe a „fővárosi listán” szöveg

lép.

8. §

Hatályát veszti a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény

- a) 10. § (3) bekezdése,
- b) 20. § (7) bekezdése,
- c) 21. § (2) bekezdésében a „vagy fővárosi kerületi polgármesterré” szövegrész.

2. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosítása

9. §

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 22. § (3a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3a) A fővárosi közgyűlés tagjai a főpolgármester és a fővárosi listáról mandátum szerzett képviselők.”

10. §

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 35. § (1a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1a) A fővárosi közgyűlés fővárosi kerületi polgármesteri tisztséget is betöltő tagja számára közgyűlési tagságért tiszteletdíjat, költségtérítést, költségátalányt és egyéb juttatást állapíthat meg.”

11. §

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 36. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Fővárosi kerületi önkormányzati képviselő csak akkor lehet egyidejűleg a fővárosi közgyűlésnek is tagja, ha a kerületi önkormányzati képviselői mandátumát egyéni választókerületben szerezte.”

12. §

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 55. § (1a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1a) A fővárosi közgyűlés feloszlásának kimondásához az önkormányzati képviselők négyötödének igen szavazata szükséges.”

13. §

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 72. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A polgármesterre megfelelően alkalmazni kell az önkormányzati képviselőre vonatkozó összeférhetlenségi, méltatlansági, vagyonyilatkozat-tételi szabályokat azzal, hogy a polgármester nem lehet más önkormányzatnál polgármester, alpolgármester, települési önkormányzati képviselő, vármegyei közgyűlés elnöke, alelnöke, nem lehet főpolgármester, valamint főpolgármester-helyettes. A fővárosi kerületi polgármester a fővárosi közgyűlés tagja lehet.”

14. §

Hatályát veszti a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

- a) 31/A. §-a,
- b) 47. § (3) és (4) bekezdése,
- c) 70/A. §-a.

3. A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosítása

15. §

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 307/K. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„307/K. §

(1) A fővárosi lista állításánál a jelölő szervezet – a lista nyilvántartásba vételéig bejelentett – polgármesterjelöltjeinek számát vagy főpolgármester-jelöltjét kell figyelembe venni, kivéve azt a polgármesterjelöltet vagy főpolgármester-jelöltet, akinek nyilvántartásba vételét a választási bizottság elutasította.

(2) A területi választási iroda törli a nyilvántartásból a fővárosi listát, ha

- a) a jelölő szervezet jogerősen nyilvántartásba vett és nem törölt, valamint bejelentett, de még jogerősen el nem bírált polgármesterjelöltjeinek száma együttesen nem éri el a törvényben foglalt minimumot, és
- b) a jelölő szervezetnek nincs jogerősen nyilvántartásba vett és nem törölt, vagy bejelentett, de még jogerősen el nem bíralt főpolgármester-jelöltje.”

16. §

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 171. alcíme a következő 353/H. §-sal egészül ki:

„353/H. §

(1) E törvénynek az Módtv1. által megállapított rendelkezéseit a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek Módtv1. hatálybalépését követően kitűzendő általános választásán kell először alkalmazni.

(2) A Fővárosi Választási Iroda a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek Módtv1. hatálybalépését követően kitűzött általános választásával összefüggésben hozott 306. § (2) bekezdése szerinti határozata hatályát veszti.”

17. §

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény

- a) 28. § (1) bekezdés c) pontjában a „fővárosi kompenzációs listát” szövegrész helyébe a „fővárosi listát” szöveg,
- b) 254. § (2) bekezdésében a „jogerősen nyilvántartásba vett,” szövegrész helyébe a „jogerősen nyilvántartásba vett és nem törölt,” szöveg,
- c) 306. § (2) bekezdésében a „területi választási iroda vezetője” szövegrész helyébe a „területi választási iroda - kivéve a fővárosi választási iroda - vezetője” szöveg,
- d) 307/F. § (4) bekezdésében a „vármegyei lista” szövegrész helyébe a „vármegyei lista és fővárosi lista” szöveg,
- e) 307/I. § (1) bekezdésében a „fővárosi kompenzációs listát” szövegrész helyébe a „fővárosi listát” szöveg,
- f) 307/I. § (2) bekezdésében a „fővárosi kompenzációs listát” szövegrész helyébe a „fővárosi listát” szöveg,
- g) 307/J. § (2) bekezdésében a „jogerősen nyilvántartásba vett,” szövegrész helyébe a „jogerősen

- nyilvántartásba vett és nem törölt,” szöveg,
- h) 307/L. § (1) bekezdésében a „vármegyei listás” szövegrész helyébe a „vármegyei listás, a fővárosi listás” szöveg,
  - i) 307/M. §-ában a „vármegyei önkormányzati” szövegrész helyébe a „vármegyei önkormányzati, a fővárosi közgyűlési” szöveg,
  - j) 307/O. § (1) bekezdésében a „vármegyei önkormányzati” szövegrész helyébe a „vármegyei önkormányzati, a fővárosi listás” szöveg,
  - k) 307/O. § (2) bekezdésében a „vármegyei önkormányzati” szövegrész helyébe a „vármegyei önkormányzati, a fővárosi listás” szöveg
- lép.

18. §

Hatályát veszti a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény

- a) 254. § (3) bekezdése,
- b) 307/I. § (4) bekezdésében az „, a fővárosi kompenzációs listára” szövegrész,
- c) 307/J. § (3) bekezdése,
- d) 307/O. § (3) bekezdése.

4. Záró rendelkezések

19. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

20. §

(1) E törvény 1. §, 2. § (1) és (2) bekezdése, 3. § és 4. §-a az Alaptörvény XXIII. cikk (4) bekezdése és 35. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(2) E törvény 5-6. §-a az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(3) E törvény 8. § a) pontja az Alaptörvény XXIX. cikk (3) bekezdése, 2. cikk (1) bekezdése és 35. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(4) E törvény 8. § b) pontja és a 9. § a) pontja az Alaptörvény 2. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(5) E törvény 7. §, 8. § c)-i) pontja és a 9. § b)-d) pontja az Alaptörvény 35. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Általános indokolás

2014-ben a Fidesz egyoldalúan vezette be az új fővárosi választási rendszert, amely kizárólag Budapestre vonatkozóan más választási rendszert jelent, mint a vármegyék esetében. Nyilvánvaló, hogy a hatályos rendszer a két legnagyobb politikai pólusnak kedvez, amely nem felel meg a demokratikus sokszínűségnek. Annak érdekében, hogy Budapest valóban a budapestieké lehessen, a város ne váljon politikai zsarolás, önkény és csaták színterévé, ezért javasoljuk a tisztán arányos választási rendszer bevezetését a fővárosi közgyűlés tagjainak megválasztása érdekében.

Az új rendszerben – amit már a több mint fél év múlva megrendezendő 2024. évi általános önkormányzati választásokra is alkalmazni kell – a fővárosi közgyűlésbe 32 fő kerül be arányos listás választási rendszer alapján. Fővárosi listát az állíthat, aki legalább három kerületben polgármesterjelölttel bír vagy főpolgármester-jelöltet állított.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, illetve a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

2-3. §

A Javaslattal értelmében a fővárosi közgyűlés tagjai listás szavazással kerülnek megválasztásra. A közgyűlés tagjainak megválasztása tekintetében Budapest egy választókerületet alkot. A fővárosi közgyűlés 33 tagú, a főpolgármesterből és 32 listán mandátumot szerzett tagból áll.

A fővárosi lista állításához főpolgármester-jelölt állítása vagy a fővárosi kerületek közül legalább háromban polgármesterjelölt állítása szükséges. A közös listát állító szervezetekre szintén ezek a szabályok vonatkoznak.

4-6. §

A Javaslattal meghatározza a fővárosi listákra leadott szavazatok alapján történő mandátum számítás módját, amely a D'Hondt módszer alapján történik. A módosított rendelkezéseket először a Javaslattal hatálybalépését követően kitűzött általános választásán kell alkalmazni.

7. §

Szövegcsere módosítások a fővárosi közgyűlés tagjainak listás szavazással történő

megválasztásával összefüggésben.

8. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

9-13. §

A Javaslát a fővárosi közgyűlés tagjainak listás szavazással történő megválasztásával összefüggésben rendezi a fővárosi közgyűlés összetételét, a közgyűlés tagjaira vonatkozó összeférhetetlenségi szabályokat, illetve a fővárosi közgyűlés feloszlásának kimondásához szükséges szavazati arányt.

14. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

15-16. §

A Javaslát célja a fővárosi közgyűlés tagjainak listás szavazással történő megválasztásával összefüggésben szükséges választási eljárási szabályok megállapítása a fővárosi lista nyilvántartásba vételére vonatkozóan.

A Javaslát értelmében a rendelkezéseket először a módosítás hatálybalépését követően kitűzött általános választásán kell alkalmazni.

17. §

Szövegcsere módosítások a fővárosi közgyűlés tagjainak listás szavazással történő megválasztásával összefüggésben.

18. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

19. §

Hatálybaléptető rendelkezések.

20. §

Sarkalatosági záradék.